

EL POBLENOU

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DEL POBLENOU

Ara les persones

Aprovat el pla
de casc antic

Les obres del PLAN-E •

La sala Beckett al Poblenou •

Jaciment arqueològic a Can Ricart •

Reportatge: El Campus •

FORMACIÓ • ESCOLA

Urban School

Llull, 187 pral. T. 93 485 51 88

ARTS GRÀFIQUES

Aleu Gràfiques

Zamora, 45-47 1ª 1ª
T. 93 300 10 07

BANC • ASSESSORIA • GABINET

Carol Riba Biendicho

Ptge. Aymà, 7-9 baixos 2a
T. 93 221 17 42

Marimon Estrany

Llull, 219 T. 93 300 32 93

CAFETERIA • GELATERIA

El Tio Ché

Rbla. Poblenou, 44-46
T. 93 309 18 72

ENTITATS • FUNDACIONS

Prohabitat 2000

Avinyó, 32

INSTAL·LACIONS / MANTENIMENT

Canalejas. Puertas metálicas

Veneçuela, 55 T. 93 307 98 05

Wash & Go

Lope de Vega, 28 T. 697 912 747

ESPORTS

Al punt de trobada

Badajoz, 24 T. 93 225 05 85

MODA • JOIERIA • ESTÈTICA

Francesc Creixell

Ciutat de Granada, 63 b
T. 93 309 50 03

Kore Joyas

Rbla. Poblenou, 44
T. 93 309 18 86

Villarroya Sabaters

Rbla. Poblenou, 45 T. 93 485 27 90

Xagré

Rbla. Poblenou, 81 T. 93 309 00 80

MOTOR

Covilas caravanning

Llull, 173 T. 93 485 27 27

PAPERERIA / COMICS

Copiràpit

Lope de Vega, 45 T. 93 300 35 07

PUBLICITAT • DISSENY GRÀFIC

Guti's Diseño

Rbla. del Poblenou, 50 ent.1ª
T. 93 300 5105

QUEVIURES

Cansaladeria Balart

Castanys, 8 T. 93 225 22 95

Carnisseries Trinxant

Amistat, 22 T. 93 225 43 43

J.Tena Xarcuteries

Rbla. Poblenou, 89-91
T. 93 485 41 97

Lombarte Alimentación

Marià Aguiló, 95

T. 93 309 18 33

Natur House

Marià Aguiló, 84 b
T. 93 300 80 80

MOBLES • TEXTIL • DECORACIÓ

Joncar Novetats

Joncar, 27
T. 93 485 53 98

RESTAURANT

La Plaça

Pl. St. Bernat Calvó, 6-7
T. 93 221 51 12

Trinquet Restaurant

Ramón Turró, 180
T. 93 225 00 05

SALUT / FARMÀCIES

Clínica Dental Glòries

Rbla. Poblenou, 157-159 1r 1ª
T. 93 485 37 93

Farmàcia Loperena Giró

Marià Aguiló, 53 T. 93 307 15 17

Òptica Traver

Pujades, 194 T. 93 485 22 42

SI ET VOLS ANUNCIAR, TRUCA AL 619 418 026

korejyas@terra.es

KORE
joyas

Especialistas en diamantes
y Piedras Preciosas.

Taller propio.

Rbla. Poblenou, 44 - Tel. 933 091 886 Avda. Diagonal, 54 - Tel. 933 071 110

FARMACIA LOPERENA GIRO

TEL 93 307 15 17

MARIA AGUILLO / PUJADAS

DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALS
HOMEOPÀTIA - FITOTERÀPIA
DIETÈTICA - ELIXIRS FLORALS

ÒPTICA traver
des de 1853

C/ Pujades, 194 - Tel. 93 485 22 42 - 08005 Barcelona

Villarroya
SABATERS DES DE 1870

Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

laplaça
restaurant-escala

Pl. Sant Bernat Calvó, 6-7 Barcelona Tel. 93 221 51 12

Zamora 45-47, 1er 1a
Tel.: 93 300 10 07
Fax: 93 485 48 87
aleu@aleusa.es

ALEU S/A
INDÚSTRIA
GRÀFICA

Tradició
Tecnologia
Qualitat

COPI RAPIT

Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN

PAPERERIA • FOTOCÒPIES
IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
PLASTIFICACIONS • SEGELLS DE GOMA
SERVEI DE FAX

Cansaladeria BALART

formatges
i embotits
selectes

c. Castanys, 8
Tel. 93 225 22 95

VOLEM AGRAÏR LA COL·LABORACIÓ DELS SEGÜENTS SPONSORS

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació
i Administracions Públiques
Secretaria d'Acció Ciutadana

Ara les persones

Amb la modificació puntual del pla general metropolità en l'àmbit del casc antic del Poblenou, que es troba en fase d'aprovació, queda pràcticament acabada la regulació urbanística del Poblenou. Fa dues dècades, la transformació de la vella Icària en Vila Olímpica va iniciar una reforma integral que ha remodelat el barri de dalt a baix, canviant no només els paisatges de la memòria sinó canviant també, i amb certa profunditat, els patrons de vida, sovint tan lligats a les condicions de l'entorn.

El Poblenou, modernitzat i avui amb un gran potencial de desenvolupament, manté valors tradicionals i característics de la seva identitat. Si bé és veritat que s'ha enderrocat una part del patrimoni, allò que formava part del referent memorístic dels seus habitants, la tossuderia popular ha fet que el que es manté, sigui molt o sigui poc, això depèn de la valoració que en faci cadascú, tindrà el reconeixement i les garanties per continuar sent un referent del Poblenou tradicional per a les generacions futures.

La singularitat del barri del Poblenou no es deu únicament a les fàbriques, a la Rambla i la plaça Prim sinó que el patrimoni històric urbà s'estén cap al barri de la Plata, el de Pere IV-Trullàs, i cap a petits nuclis entorn de passatges habitats. Així ho reconeix un estudi que ha elaborat l'equip d'urbanisme del 22@. El planejament, doncs, ha de reconèixer els diversos cascs antics i plasmar-los normativament per tal de consolidar els teixits urbans històrics que encara queden al Poblenou. L'esmentat estudi del 22@ conclou que cal cercar la normativa adient per preservar-los i revitalitzar-los, i que cal tenir cura especial en el tractament de Pere IV. És una bona notícia i un canvi, almenys en la lletra, del que l'Ajuntament ha fet fins ara.

Però no tot s'arregla amb normativa urbanística. Per revitalitzar els teixits urbans més tradicionals cal actuar des de diferents eixos amb un únic objecte: protegir i impulsar el teixit social i cultural. És hora de posar l'accent en les polítiques adreçades a les persones. Calen programes de rehabilitació de l'habitatge, de potenciació del comerç de proximitat i d'activació de programes de cultura. En lloc de prescindir dels educadors socials que treballaven el barri, l'Ajuntament hauria de coordinar accions diverses orientades a relançar la vida social i cultural del Poblenou, entre elles les que reforcen la convivència i la integració dels sectors de la societat amb més dificultats.

La junta

Índex

Guia Comercial	2
Editorial	3
Dones	4
Associació veïns	5
Vida de barri	6
Apropem-nos	8
Urbanisme	9
Medi ambient	10
Reportatge	12
Notícies	14

EL POBLENOU #60 DESEMBRE 2009

EDICIÓ: ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DEL POBLENOU
C/ Pallars, 277 08005 BCN • Tel. 932 563 840
Apropem-nos: Tel. 932 563 872
web: www.elpoblenou.cat
Email: elpoblenou@elpoblenou.cat
dies de visita: dilluns-dimecres-dijous, 19 a 21 hores.

- Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Joan Maria Soler, Carles Canela, Manel Andreu.
- Fotografia: S. Clarós.
- Correccions: Concepció Colomina, Josep Pascual.
- Disseny Gràfic: David Gutiérrez (656322694)
- Impressió: Gràfiques Aleu
- Publicitat: Alonso Brito (619418026)

Dipòsit legal: B-48543-97

El consell de redacció i l'AV Poblenou no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides en la revista, que hauran de considerar-se com a opinions personals dels sol·licitants, tret de l'editorial i tot allò que està signat com a redacció.

DOMICILIACIÓ DE REBUTS

Rebràs la revista a casa per correu postal
Fes-te soci de l'Associació

SOCI NÚM: _____

SR. DIRECTOR DE CAIXA/BANC: _____

feu efectius els rebuts que us presenti l'Associació de Veïns Poblenou corresponents a la quota anual de soci d'aquesta entitat

NOM DEL SOCI: _____

contra el meu compte/libreta Núm: _____

OFICINA: _____

Firma del titular
del compte/libreta:

ALTA SOCI

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DEL POBLENOU

C/ Pallars, 277 08005 BCN Tel. 932 664 441

NÚM: _____

DATA: _____

NOM I COGNOMS: _____

ADREÇA: _____

POBLACIÓ: _____

C.P: _____

TELÈFON: _____

DNI: _____

Quota anual, 15 €

Quota de suport: _____

Desitjo realitzar el pagament anual de la quota de soci a través de Caixa/Banc:

CODI DOMICILIACIÓ:

ENTRAT

OFICINA

CONTROL

NÚM. COMPTE

Firma:

Les dones a la guerra civil i a la dictadura

L'Associació Catalana de Juristes Demòcrates organitza des de fa cinc anys unes jornades anuals en el marc de la recuperació de la Memòria Històrica.

Durant aquests anys s'han tractat temes com ara Memòria, impunitat, justícia, democràcia; La impunitat i la transició a la democràcia a l'estat espanyol; Recuperació de la memòria històrica a Catalunya, i El maquis. Una perspectiva des de la memòria històrica.

La reflexió sobre aquests temes ha posat en evidència l'explicable silenci, per part de molts especialistes, de l'important paper que va jugar la dona: el seu protagonisme, la vàlua de la seva lluita i el patiment de la repressió tan ferotge a què la va sotmetre el franquisme.

Enguany, amb l'interès d'omplir aquest buit en l'anàlisi històrica, les jornades han tractat sobre Les dones a la guerra civil i a la dictadura franquista.

La proclamació de la República va representar per a les dones conquerir espais de llibertat. El dret de vot, de divorci i de l'avortament; el fet d'accedir a l'educació i poder-se agrupar en associacions va fer sorgir a l'espai públic dones que manifestaven les seves capacitats en un esclat d'alegria. Tot aquest ventall de possibilitats, que es van veure amenaçades pel cop d'estat feixista, van empènyer força dones a un front comú amb els homes en defensa de la legalitat republicana i els drets conquerits.

La nova situació política va comportar una important mobilització de tots els recursos disponibles en l'esforç bèl·lic i també un compromís important de bona part de la població femenina en un intent de transformació revolucionària de la societat.

La presència femenina de les milicianes al front és una imatge trencadora de dones majoritàriament joves que lluitaven per les llibertats braç a braç amb els homes, però les tasques en què les dones van fer la seva aportació principal a la lluita contra el feixisme van ser la cura de les persones i la provisió de la subsistència.

En guanyar la guerra, l'aparell repressor del franquisme va ser especialment dur amb la població femenina: es tractava de deixar ben palès quin era el seu lloc i el paper social que se'ls assignava. Totes les dones hi van perdre: també les del sector dels vencedors es van quedar sense drets socials i van tornar a ser tractades com a menors d'edat. Va quedar reduït el seu dret a l'educació: l'analfabetisme femení va augmentar en les classes populars i l'accés a la universitat es va veure molt limitat; va ser anul·lada la seva capacitat econòmica i obligades a la "vènia marital", disposició per la qual no podien fer cap operació econòmica sense l'autorització del marit; el Fuero de los Españoles deia: "el estado liberará a la mujer del taller y de la fábrica" i van veure molt limitat el dret del treball.

Sense feina i autonomia econòmica la submissió al pare o al marit era inevitable; aquest aspecte quedava ben clar en la Ley de Derechos Políticos y de Trabajo de la Mujer: "...El matrimonio exige dirección que la naturaleza, la religión y la historia atribuyen al marido..." i el dret a decidir sobre el propi cos es va canviar per una política natalista sota l'eslògan de la dona com a "templo de la raza"

Les privacions de la postguerra van ser molt més greus en el sector dels vençuts i la por es va establir com a eix de la nova societat. El franquisme dissenyà la seva estratègia d'aixafament de la dona:

Calia esporuguir-la de manera que la por la fes callar i no passés la llavor als fills; empobrir-la, perquè havia de ser castigada i així

aixafar el somni; escarmentar-la perquè no pensés que un altre món era possible.

A la presó de Les Corts, a Barcelona, l'any 1939 hi havia empresonades 1.806 dones i 43 nens. A les presons s'hi passava gana, fred i estaven plenes de paràsits; els nens es morien de fam i malalties i a molts els van fer desaparèixer sense que la mare aconseguís recuperar-los. Un nombre important de dones van ser empresonades no pel que havien fet, sinó perquè no havien donat suport al cop d'estat o el compromís polític o sindical del seu marit.

La presó de les dones, vigilades per monges guardianes, tenia un component afegit de sadisme: no podien fer feines a l'exterior ni redimir penes. Durant les llargues condemnes que van complir, moltes dones cosien o feien treballs que els seus familiars venien al carrer i, amb els escassos diners que guanyaven, mantenien la família, ajudaven el marit empresonat o complementaven una mica la seva escassa ració de menjar.

L'estratègia d'enviliment a què van estar sotmeses les dones era programada: la humiliació de l'oli de ricí que els feien prendre en públic, els cabells rapats per provocar l'escarni i la difamació, segons la qual totes les "rojas eran putas", s'afegia al buit social per part del veïnat i a la constant murmuració de què eren objecte.

Aquestes dones, que van patir tant i van passar tantes privacions, han estat les grans oblidades de la nostra història. Elles van ser el pal de paller que va donar suport als marits, les que van aguantar les famílies i van fer créixer els fills.

A totes elles, entre les quals de ben segur hi ha força veïnes del barri, el nostre reconeixement i més profund agraïment.

Montse Milà

Proposta de l'AVPN d'obres prioritàries al Poblenou amb finançament del Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local

Durant l'any 2009 s'han realitzat a Barcelona i en altres municipis d'Espanya obres finançades pel Fons Estatal d'Inversió Local. Uns diners que va alliberar l'Estat per promoure obres municipals i dinamitzar la creació de llocs de treball durant el 2009. L'Ajuntament de Barcelona ha fet obres amb càrrec a aquest fons estatal per valor de 214.599.155,69 € amb 302 projectes a tota la ciutat, dels quals 13,2 milions es van invertir al Poblenou. Els projectes que van rebre la subvenció estatal al marge dels pressupostos municipals van ser decidits per l'Ajuntament sense cap procés participatiu. La precipitació i la no participació va fer que moltes de les obres no fossin realment les que calia prioritzar.

Amb el Reial Decret 13/2009, de 26 d'octubre, el govern de l'Estat va crear novament un Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local, a través del qual els ajuntaments podran fer inversions en obra pública que generi ocupació durant l'any 2010. Les actuacions hauran de ser en obra de nova planificació i d'execució immediata. També es podrà finançar despesa corrent vinculada a programes d'actuació en l'àmbit educatiu i de caràcter social.

En aquesta ocasió, el Fons Estatal és de 5.000 milions d'euros a repartir proporcionalment entre els municipis de l'Estat segons cens de població. La dotació que correspon a l'Ajuntament de Barcelona és de 139.683.213 € en inversions i de 35.008.324 € per a despesa corrent en matèria social. El termini màxim per presentar els projectes subjectes a finançament és final de gener de 2010.

Tenim, doncs, la possibilitat que a la ciutat es facin més obres que d'altra forma no entrarien en els pressupostos municipals de l'exercici en curs. L'Ajuntament, però, tampoc ha convocat cap procés informatiu ni participatiu per decidir els projectes que presentarà per al 2010. L'AVPN, però, ha entregat a l'Ajuntament de Barcelona la llista d'obres i d'inversions que considerem prioritàries per portar a terme durant 2010.

Redacció

Nau de l'empresa Locales y Fuerzas Industriales SA. Ús previst: Casal de Joves.

Franja litoral del Poblenou pendent d'urbanitzar

Franja litoral del Poblenou pendent d'urbanitzar

Proposta AVPN: Obres urgents

- Rehabilitació de les naus patrimonials de la fàbrica Oliva Artés (fitxa 118 del Catàleg de PI del Poblenou) per a la ubicació del Museu de la Ciutat Industrial (projecte a càrrec del MUHBA)
- Rehabilitació de les naus patrimonials del sistema energètic de Can Ricart (fitxa 103 del Catàleg de PI del Poblenou) per a la ubicació del projecte del MUHBA del Centre d'Interpretació del Patrimoni Industrial del Poblenou i de la fàbrica de Can Ricart.
- Rehabilitació de la nau patrimonial de LYFISA (fitxa 100 del Catàleg de PI del Poblenou) per a un casal de joves.
- Construcció d'una coberta fotovoltaica al poliesportiu de la Mar Bella o al cementiri del Poblenou. Projecte nou: L'objectiu és avançar en la instal·lació de potència amb energies renovables al Districte. El Poblenou i Sant Martí han de ser referent a la ciutat en energies renovables. L'explotació de la instal·lació proporcionarà recursos econòmics al Districte.
- Rehabilitació de la nau protegida de l'antiga Vanguardia (fitxa 99 del Catàleg de PI del Poblenou) a l'àmbit de planejament del PE de l'eix Llacuna, destinada a equipaments.
- Obres d'urbanització i reforma del passeig marítim a la franja litoral del Poblenou.
- Obres d'urbanització i reforma de tota la plataforma del carrer Pere IV.
- Obres de rehabilitació del cementiri del Poblenou, d'acord amb el projecte guanyador del concurs d'idees Racons públics FAD.
- Reordenació dels espais, reforestació i obres d'acondicionament a la plaça Trueta.
- Minideixalleria al centre del Poblenou.
- Obres d'ampliació de línies i ensenyament infantil Escola Acàcies.
- Obres d'acondicionament provisional de les plantes superiors de Can Saladrigas per ubicar-hi equipaments transitòriament mentre no es decideix l'ús definitiu.

Trobades restes de l'època romana a Can Ricart

Can Ricart és un pou de sorpreses. Si bé fa set anys ningú imaginava que la fàbrica que 22@ volia convertir en un complex d'oficines acabaria esdevenint patrimoni nacional de Catalunya, i menys encara que es convertiria en un centre cultural inèdit al món al servei del multilingüisme i la promoció dels valors de la diversitat lingüística, encara era més difícil de pensar que a la vàlua del patrimoni industrial s'hi sumaria el descobriment arqueològic de restes d'una probable vil·la romana del segle I.

La troballa de les restes romanes es va fer durant una prospecció arqueològica ordenada pel departament de Cultura de la Generalitat. El que es buscava en el subsòl de Can Ricart eren les infraestructures del sistema tècnic de la fàbrica, és a dir, les conduccions d'aigua i de vapor, les galeries d'evacuació de fums de les diverses calderes que hi va haver a la fàbrica... Però en aquesta acció van quedar al descobert alguns elements indicatius d'activitat humana en els primers anys de l'era cristiana. Acomplerta la primera fase

de prospecció, ara queda pendent la fase d'excavació del subsòl per determinar l'abast de les restes i valorar la seva possible exhibició. Sigui com sigui, Can Ricart ha demostrat que és el jaciment històric i arqueològic més actiu del Poblenou.

Instal·lacions tècniques al subsòl de Can Ricart

Pau i Justícia renaixerà amb la Sala Beckett

La Sala Beckett, obrador internacional de dramaturgia, que enguany celebra el vint aniversari, traslladarà el seu espai escènic al Poblenou. Concretament a l'edifici de l'antiga cooperativa Pau i Justícia, al carrer de Pere IV. L'anunci el va fer el mes d'octubre passat Jordi Martí, delegat de l'Institut de

Edifici de l'antiga cooperativa que acollirà la Sala Beckett

Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, acompanyat per l'alcalde Hereu, des de la sala de conferències del centre cívic Can Felipa.

La Beckett podrà continuar la seva tasca de creació i experimentació teatral en un nou espai que substituirà el del carrer Alegre de Dalt, al districte de Gràcia, que no té possibilitats de continuïtat per problemes entre la companyia teatral i el propietari, la immobiliària Núñez i Navarro. L'edifici de Pau i Justícia del Poblenou ofereix a la Beckett la possibilitat d'ampliar les seves instal·lacions en un entorn, el de la vella Cooperativa, que encaixa plenament amb el projecte que dirigeix Toni Casares.

La Cooperativa Pau i Justícia està tancada gairebé des de la liquidació de l'entitat cooperativa a començament del vuitanta, quan

l'immoble va ser venut a subhasta. En els darrers anys, l'Ajuntament va comprar l'edifici a petició dels veïns, que volien recuperar aquell espai històric per a equipaments per al barri. Es va parlar d'ubicar-hi l'Ateneu Colon, que havia d'abandonar la seva seu de Pere IV per l'obertura del

carrer de Llacuna, però el mal estat de l'edifici que augurava un elevat cost de rehabilitació i la seva dimensió complicava aquella operació. La conversió, doncs, de Pau i Justícia en espai d'arts escèniques amb la qualitat i prestigi de La Beckett, no només assegurarà recursos suficients per recuperar l'edifici, sinó que dotarà el barri d'un teatre de ciutat.

L'Associació de Veïns del Poblenou ha demanat a l'ajuntament del districte que es busqui un local alternatiu perquè l'Ateneu Colon pugui continuar les seves activitats. I ha demanat a la Beckett complicitat amb la vida social i cultural del barri i implicació en el festival d'arts escèniques del Poblenou.

Redacció

GUTI'S DISEÑO

DISSENY **Gràfic** **web** **Il·lustració** **PROMOCIÓ**

656 322 694 www.davidguti.com

ANUNCI
MONTSE
VILLAR

el **MOS** Zumos naturales

Pizzas Tapas Cocktails

Rambla de Poblenou, 41 tel. 93 221 21 41

COVILAS, S.L.

ESPECIALISTAS EN CARAVANING

c. Llull, 173 08005 Barcelona
tel. 93 485 27 27 - fax 93 485 37 16

lunes a viernes 9,30-14 16,30-20
sábado 9,30-14

PARKING GRATUITO EN C.LLULL, 200

CLINICA VETERINARIA POBLENOU

TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021

CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN

HORAR: dilluns a dimecres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

NATURHOUSE poblenou

c. Marià Aguiló, 84 b - Telf. 93 300 80 80

La Casa de les Llengües inaugura el centre de visitants només per a VIP's

El consorci Linguamón-Casa de les Llengües, integrat per la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, va inaugurar el 20 de novembre passat el seu centre de visitants al recinte de Can Ricart. Abans fins i tot que comencin les obres de rehabilitació segons el projecte de l'arquitecta Benedetta Tagliabue, que han de condicionar 7.000m2 de naus de la fàbrica per al museu de les llengües, els seus promotors ja han volgut tenir un espai dins del recinte fabril perquè els ciutadans comencin a conèixer la Casa de les Llengües.

Va ser un acte adreçat als mitjans de comunicació enlloc d'una jornada de portes obertes per als ciutadans com s'havia anunciat. El vicepresident de la Generalitat i president del consorci Linguamón, Josep Lluís Carod Rovira, el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament, Carles Martí, i el director de la Casa de les Llengües, Antoni Mir, van creure que era més important anunciar-se davant dels mitjans que el contacte directe amb els ciutadans i veïns del Poblenou, que són els que realment han fet possible que Can Ricart pugui acollir avui aquest museu de les llengües. I per rematar-ho, van organitzar a dins de la fàbrica un concert per a VIP's i amics dels organitzadors -que va costar un ronyó, pagat, això sí, amb diner públic-, que va ser retransmès per TV3.

Redacció

L'Associació de Veïns del Poblenou, disgustada per la forma de procedir de Linguamón, va fer pública la nota següent:

- En primer lloc, volem recordar que no estariem parlant d'aquest projecte a Can Ricart sense la llarga mobilització ciutadana que va permetre recuperar aquest bell conjunt industrial, evitant el seu enderroc, tal com estava previst pel Pla de Millora Urbana de Parc Central, del 22@, i que posteriorment va ser declarat Bé Cultural d'Interès Nacional de Catalunya.
- Constatem, un cop més, la diferent velocitat amb què es van materialitzant, segons la seva tipologia, els equipaments. Els equipaments de proximitat com el casal de barri, entre d'altres, proposat per la Plataforma Salvem Can Ricart, assumit per l'Ajuntament, queda ajornat sine die i al seu lloc s'instal·la, encara que provisionalment, el Centre de Visitants de la futura Casa de les Llengües.
- Que la Casa de les Llengües, que ocuparà 7.000m2 de les naus de Can Ricart, no està en contradicció amb el Museu Industrial reivindicat en el seu dia dins de Can Ricart per la Comissió d'Equipaments del Poblenou. Aquest museu tindrà la seva ubi-

cació a les naus Oliva Artés, al bell mig del Parc del Centre i a escassa distància de Can Ricart, i en aquests moments se n'està elaborant el projecte. A les naus del sistema energètic de vapor de Can Ricart està previst ubicar-hi un centre d'informació del patrimoni industrial del Poblenou i el centre d'interpretació de la fàbrica d'estampats de Can Ricart. Malauradament, aquest projecte depèn de la restauració d'aquelles naus que han quedat excloses de la rehabilitació a mans de la Casa de les Llengües, i el seu destí és una incògnita a hores d'ara.

- El projecte de Linguamón, que es materialitzarà en aquest centre de referència internacional "La Casa de les Llengües", amb la lloable vocació de defensa de les llengües minoritzades com la nostra, fet que comporta altrament una rehabilitació respectuosa del patrimoni existent, pensem que és una bona oportunitat que serà ben valorada pel conjunt de ciutadans del Poblenou i de Barcelona.
- Can Ricart ha esdevingut una icona d'allò que el barri s'ha fet seu, en aquest sentit esperem que Linguamón sigui un projecte ben integrat en el seu entorn veïnal. La Casa de les Llengües, tal com s'ha compromès el seu director, Toni Mir, permetrà l'ús de l'Auditori al centre d'artistes Hangar, el MUHBA i els col·lectius ciutadans de la zona.
- Davant de la recent descoberta de restes arqueològiques de l'època romana, que sens dubte enriquiran encara més aquest magnífic patrimoni que és Can Ricart, caldrà que s'actui amb cura i amb rigor perquè no es perdi cap valor dels que conté la troballa.

Marimon Estrany
Advocats

¿Busques bon assessorament?

Truca'ns:
93 300 32 93
o vine a veure'ns:
c/Llull 219 (local)

Assessoria fiscal, laboral,
jurídica i immobiliària

WASH & GO
LAVADO MANUAL DE VEHÍCULOS

LAVADO, ASPIRADO, LIMPIEZA PROFUNDA
"Desmontando asientos" (techo, tapicería, asientos, alfombrillas, lavado con espuma)

DESINFECCIÓN DE INTERIORES, LIMPIEZA DE TAPICERÍA Y CAMBIO DE FUNDAS
• OFERTA PARA TAXIS •

ABIERTO TODOS LOS DIAS DE 8 A 21 HORAS
Tel. 697 912 747 Javed C/ Lope de Vega 28 · Pueblo Nuevo

Cosméticos Stock
GMZ

c/ Llull, 185 local Tel. 93 300 89 02

FARMÀCIA LOPERENA GIRO

TEL 93 307 15 17
MARIA AGUILÓ / PUJADAS

DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALES
HOMEOPÀTIA · FITOTERÀPIA
DIETÈTICA · ELIXIRS FLORALS

Músiques del món per a dones del món

Divendres 9 d'octubre, un grup de dones del barri: dues brasileres, una iugoslava, 2 nigerianes, una maliana, una nigerina i dues catalanes, varem anar a l'Auditori.

L'espectacle que havíem triat era el de L'Oumou Sangaré, una cantant maliana que és també una dona reivindicativa.

Com explicava el programa de l'Auditori, l'Oumou Sangaré "va necessitar molta força per tirar endavant quan de ben petita el seu pare va casar-se amb una segona esposa i va abandonar la família, deixant la seva mare sola amb tres fills. Des de llavors, Oumou Sangaré es va dedicar a ajudar altres dones que, com la seva mare, patien les conseqüències de les desigualtats entre sexes: la poligàmia, l'ablació, la falta de llibertat..."

Aquesta força que ha marcat la seva vida ens la va transmetre des de l'escenari on, acompanyada d'uns músics d'alta qualitat, ens va oferir un actuació plena d'energia, seducció i optimisme. L'espectacle va arribar al públic el qual, encomanat del seu entusiasme, va vibrar afegint-se a la festa i seguint el ritme que ella marcava.

i en aquella festa, val a dir que el grup del Poblenou hi va jugar un paper destacat: la maliana, que va reconèixer entre els músics membres de la seva extensa família, així com les nigerianes, totes elles amb els esplèndids vestits que tant realcen l'elegància de les dones africanes, van pujar a l'escenari seguides per altres africans i africanes que hi havia entre el públic, enriquint així l'espectacle.

L'Oumou Sangaré ens feia arribar amb la seva música i la força de la seva reivindicació aquells aspectes de drets i llibertat que a

músiques del món

tots ens han d'igualar; l'entusiasme es va generalitzar, en sortir, la gent aturava les nostres companyes i les felicitava efusivament per la bellesa de la seva actuació mentre la resta de dones del barri celebràvem la iniciativa d'Apropem-nos que ens havia permès gaudir d'una festa tan i tan bonica.

Totes varem marxar en tramvia excepte les protagonistes que es van quedar a esperar els músics i a seguir amb la celebració.

Montse Milà

AL PUNT DETROBADA
BICICLETES

Badajoz, 24 08005 Barcelona Tel/Fax 93 225 05 85
info@alpuntdetrobada.com

MOVETATS JONCAR
teixits-llar

Joncar, 27 Tel./Fax 93 485 53 98
08005 Barcelona

CORTINES - RIELLS - LLENÇOLS - NORDICS
EDREDONS - COBRELLITS - TOVALLOLES
JOCES DE TAULA

SEPARACIONS - DIVORCIS - PARELLES DE FET

CAROL RIBA BIENDICHO
ADVOCADA FAMILIA

PTGE. AYMÀ, 7-9 BAIXOS 2A - 08005 BARCELONA
TELÈFON/FAX 93 221 17 42 - carolriba@icab.cat

PUERTAS METALICAS CANALEJAS, S.L.

FABRICA Y OFICINAS: Fundada en 1950

Veneçuela, 55 - 08019 Barcelona
Tel. 93 307 98 05 - Fax 93 307 63 23
canalejas@puertascanalejas.com
http://www.puertascanalejas.com

fabricació - instal·lació - reparació

persianes comercials - correderes - basculants - cancel·les -
seccionals - ballestes - reixes - venecianes - portes ràpides -
barreres - tallafocs - panys - sistemes de seguretat electrònics i
treballs de manyeria

Automatització de tot tipus de portes

Manteniment comunitats de pàrking

tel.: **93 307 98 05**

Veneçuela, 55 - 08019 Barcelona - canalejas@puertascanalejas.com

URBAN SCHOOL
Tot en Idiomes

UN MÓN D'IDIOMES

t'estem esperant !!

nens, joves, adults, empreses
prep. First Certificate, CAE, Proficiency

C / Llull 187, pral. Tel: **934 855 188**
urbanites@urban-school.com

Pla per a la preservació del barri històric del Poblenou

Ha costat més de cinc anys protegir el casc antic del Poblenou. Ha estat gràcies a la perseverança i insistència dels veïns, i a l'impuls decidit de l'AVPN, que amb la denúncia del progressiu deteriorament del barri històric ha aconseguit que l'Ajuntament faci un primer pas cap a la preservació del centre històric.

El passat dia 29 d'octubre es va aprovar inicialment el document que trasllada a la normativa urbanística els criteris per mantenir el caràcter singular del nucli històric del barri. El pla, anomenat modificació puntual del PGM en l'àmbit del centre històric del Poblenou, estarà a exposició pública fins al 29 d'aquest mes de desembre perquè qualsevol ciutadà que ho consideri oportú, pugui expressar la seva opinió, suggeriments o al·legacions per millorar-lo. Per tant, encara queda un llarg camí fins que sigui d'aplicació: aprovació provisional, que correspon a l'Ajuntament, i l'aprovació definitiva, de la Generalitat.

Es tracta d'una modificació del Pla General Metropolità que, d'una banda, crea tres noves qualificacions i determinacions urbanístiques específiques per al Poblenou, relatives a aspectes com l'alçada dels edificis, els usos permesos, l'alineació i la presència de diverses façanes. Per altra banda proposa preservar un conjunt d'edificis i determina la protecció d'uns elements que caldrà que siguin inclosos en el Pla Especial de protecció del patrimoni arquitectònic historicoartístic de la ciutat de Barcelona, districte X, Sant Martí. Cal destacar que proposa incloure 53 edificis i protegeix 271 parcel·les noves. Tot plegat, quasi el 80 % de les façanes del barri històric tindran alguna protecció.

Diem que és un primer pas per a la consolidació del Poblenou tradicional per diverses raons. La primera, perquè tot just s'inicia el llarg recorregut administratiu fins a la seva plena vigència. També perquè, tot i que el Pla ha estat elaborat amb la participació de les entitats que es van constituir al voltant de la Comissió de Seguiment del Barri Antic, no han quedat recollides algunes de les propostes que per nosaltres són importants.

El Pla s'ha limitat al nucli central del Poblenou, exclouent del seu

Document urbanístic que es troba aprovat inicialment

àmbit el barri de la Plata, la façana litoral i els nuclis de Trullàs i Pere IV. Un estudi del Grup de Patrimoni del Fòrum Ribera del Besòs demostra que aquells nuclis urbans es van conformar en el mateix context històric i pràcticament al mateix temps que la zona centre del Poblenou al voltant del Taulat.

No incorpora tampoc l'estudi econòmic i social del barri antic que vam demanar per tal de poder visualitzar l'estructura social de la població resident, analitzar les dinàmiques en relació a l'accés a l'habitatge, els moviments de població i les tendències a la substitució social, la detecció de bosses de conflicte o marginació, etc. Una radiografia social que ha de ser la base, al nostre entendre, per a la revitalització no només del nucli urbà sinó també del teixit social, comercial i cultural del barri. Proposàvem també actuacions dirigides a potenciar el comerç de proximitat, a definir polítiques d'ajut per la rehabilitació dels habitatges i edificis del barri envellits que requereixen obres de manteniment, a incentivar els seus propietaris a fer les inversions necessàries, a evitar i prevenir el "mobbing" immobiliari contra llogaters amb pocs recursos..., a dotar el barri històric dels equipaments que precisa.

Cal desplegar un seguit de mesures de relançament d'uns teixits urbans de casc antic que han patit abandon i que s'han degradat. Unes estratègies per a la recuperació dels valors tradicionals que siguin garantia, per tant, de la permanència en el temps de la identitat del Poblenou.

El Pla que està aprovat ara inicialment, en l'opinió de l'Associació de Veïns, permet garantir la conservació de la "pell" del barri històric (edificis, façanes, passatges, recorreguts,...), però ara cal defensar el que hi ha sota aquesta "pell", és a dir, les persones, el teixit social i cultural del Poblenou.

Comissió Urbanisme AVPN

Dr. José Fco. López Alias

**DIAGNÓSTICO
+ PRESUPUESTO GRATUITO**

Rbla. del Poble Nou, 157-159 1º1ª
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

ALIMENTACION

lombarte

MARÍA AGUILÓ, 95 - POBLENOU - TEL. 93 309 18 33

francesc creixell

PERRUQUERS

C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 08005 BCN

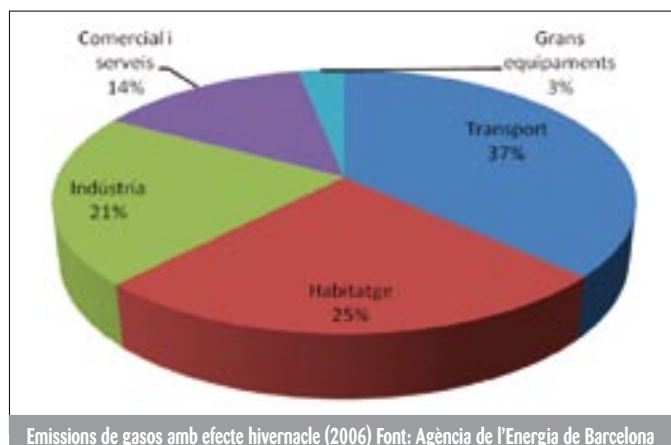
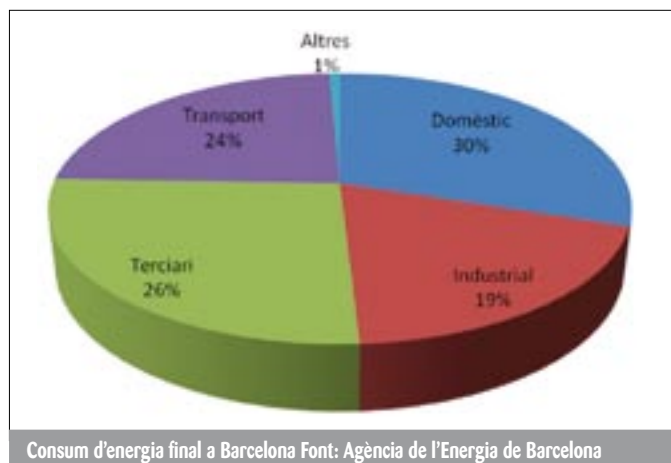
Solucions locals sostenibles davant la crisi (II)

L'Energia

L'energia és indispensable per a qualsevol activitat ja sigui industrial, agropecuària, urbana, transport, etc. Tot el que fem consumeix energia, i tanmateix el model energètic d'aquesta societat industrial es fonamenta en principis que, en no ser sostenibles, han anat desestabilitzant la base mateixa de la vida i els equilibris ecològics del planeta. El canvi climàtic i l'exhauriment dels combustibles fòssils amb el conseqüent encariment del preu de l'energia plantegen interrogants al desenvolupament futur i a la qualitat de vida que es podria veure seriosament afectada aquest mateix segle pel col·lapse d'alguns sistemes naturals i per canvis de tot ordre conseqüència de l'escalfament global.

És del tot evident que hem de reduir el consum energètic. Des de l'acord internacional de Kyoto de 1997 per la reducció d'emissions dels gasos que provoquen l'escalfament global, s'estan prenent mesures a tot el món. La reducció s'ha de produir en el període que va des de 2008 a 2012 segons l'acord esmentat; hi estem, doncs, de ple. La conferència sobre canvi climàtic d'aquest desembre a Copenhaguen es proposa fixar les mesures que caldrà prendre a partir de 2012. Les mesures afecten sobretot el consum d'energia. Les estratègies consisteixen a reduir el consum i canviar els hidrocarburs per altres fonts d'energia renovable com la solar, l'eòlica, la biomassa...

A Catalunya el sector que més energia consumeix és el transport, el 39,9% de l'energia final. A la ciutat de Barcelona és el sector domèstic, amb el 30%, el principal consumidor d'energia final. Segons dades de l'Agència de l'Energia de Barcelona, entre el sector residencial, el comerç i l'activitat terciària es consumeix el 56,4% de l'energia a la ciutat. Tenint en compte que, segons la mateixa

Edifici MediaTIC, al 22@, construït amb criteris d'estalvi energètic

font, aquests sectors generen el 39% de les emissions de gasos amb efecte hivernacle, i el transport un altre 37%, ens podem fer una idea d'on i com cal actuar en el nostre propi àmbit urbà per frenar la petjada ecològica que estem deixant com a conseqüència de l'activitat quotidiana.

Cal actuar de forma prioritària a l'interior de la nostra pròpia llar. En els darrers anys estem començant a fer canvis, per exemple en il·luminació posant elements de baix consum, o substituint els electrodomèstics per altres d'alta eficiència energètica, o canviant les finestres i persianes per millorar l'aïllament tèrmic i així disminuir la despesa energètica en calefacció i climatització. Però encara cal fer moltes coses més, algunes consisteixen a canviar hàbits com, per exemple, no ventilar durant massa temps; no deixar aparells electrònics en stand-by si no és necessari perquè no hi ha ningú a casa; no utilitzar aparells elèctrics per a tasques que es fan més fàcilment de manera manual o mecànica... També caldrà anar fent canvis de més envergadura conjuntament com a comunitat de veïns, com, per exemple, substituir calderes de calefacció individual per instal·lacions centralitzades; incorporar sistemes de generació solar a les cobertes o terrats dels edificis; fer més eficients les instal·lacions comunes com pàrquings, ascensors, etc. En els propers anys veurem canvis més que notables pel que fa a l'ús de l'energia en l'àmbit domèstic. Proliferaran empreses de serveis energètics que ens ajudaran a fer el canvi, que implicarà també disminuir la factura energètica.

L'altre àmbit d'actuació prioritari és el de la mobilitat. Cal deixar el vehicle particular i fer més ús del transport públic i dels mitjans no mecànics com la bicicleta o anar a peu. Aquest és un canvi molt impopular perquè hi ha molta gent que s'hi resisteix, però és fonamental per a la lluita contra el canvi climàtic. Per altra banda, cal que ens anem preparant per acollir vehicles elèctrics en els pàrquings particulars i també en els aparcaments públics.

Aquesta petita o gran revolució energètica demana accions per part de les administracions en general i dels ajuntaments en particular. El canvi cap a un altre sistema energètic sostenible comportarà a l'ajuntament canviar algunes de les seves polítiques prioritàries. De fet l'ajuntament de Barcelona ja ho ha començat a fer en alguns àmbits com el de la mobilitat. La introducció del tramvia, la pacificació del transit amb àrees 30, el bícing... eren impensables tot just fa pocs anys. Ara cal que la ciutat es prepari i repensi completament l'estratègia de proveïment i distribució energètica. La ciutat no ha de ser simplement consumidora d'energia, de la qual es proveeix mitjançant llargues línies d'alta tensió que vénen del Pirineu, o de

grans dipòsits de gas i d'hidrocarburs que arriben per mar. La ciutat sostenible ha de produir l'energia que consumeix. Caldrà adaptar la legislació per permetre que tothom pugui ser productor d'energia renovable i caldrà adaptar les xarxes de distribució informatitzant-les perquè això sigui possible.

Al Poblenou, el Pla Especial d'Infraestructures del 22@ (PEI) contempla una estratègia encaminada a l'eficiència i l'estalvi d'energia, d'una banda, i a la producció local d'energia d'origen renovable o d'alta eficiència com els cicles combinats de gas, de l'altra. Pel que fa a la generació local a gran escala, es compta amb les plantes tèrmiques instal·lades al Besòs, la planta incineradora de residus urbans i la coberta fotovoltaica del Fòrum.

Pel que fa a la microgeneració, es contempla la implantació de captadors fotovoltaics sobre coberta o integrats en l'edificació. Es proposa la instal·lació de sistemes fotovoltaics en tots els edificis destinats a activitats 22@, edificis públics, els d'equipament i hotels. Això sí, amb un sostre mitjà de potència més que modest d'uns 13,5 KW per illa, que és molt poc tenint en compte les superfícies disponibles i el rendiment mitjà dels panells fotovoltaics. També es contempla la implantació obligatòria de sistemes solars tèrmics de baixa temperatura per a l'ús d'aigua calenta sanitària ACS en edificis d'habitatge.

La climatització dels edificis està prevista mitjançant un sistema centralitzat i una xarxa de distribució d'aigua calenta i aigua freda per a calefacció i per a refrigeració. Es preveu l'aprofitament de la calor residual de la planta incineradora TERSA per distribuir aigua calenta a diferents zones del Fòrum i 22@.

Com a mesures de potenciació de l'ús eficient de l'energia, el PEI apunta cap a la construcció amb criteris de sostenibilitat, amb la garantia de certificacions energètiques en edificis tant de

promoció pública com privada. Això vol dir que els edificis han de contemplar mesures d'aïllament tèrmic, de protecció solar, d'ús de sistemes de calefacció solar tèrmica de baixa temperatura, il·luminació natural, etc.

El Pla d'Infraestructures del 22@ és força avançat en els seus plantejaments, tenint en compte que ja té quasi deu anys. És imprescindible, però, fer un balanç i revisar tots els seus objectius per posar-lo al dia en les exigències mediambientals i les necessitats energètiques. A tall d'exemple, cal començar a implantar xarxes de càrrega de bateries d'automoció a les edificacions. Cal informatitzar la xarxa elèctrica domèstica. Cal emprendre mesures de rehabilitació energètica d'edificis i cal augmentar l'exigència en mesures d'estalvi i eficiència d'energia i generació amb renovables als edificis de nova construcció.

Salvador Clarós

Panells fotovoltaics a la façana d'un edifici

Equipament municipal que mostra l'eficiència i la sostenibilitat energètica d'un edifici

El Campus Audiovisual

Arquitectures

Projectada a la banda més occidental del Poblenou, amb la voluntat d'aglutinar un dels sectors més emblemàtics de la nova economia urbana —el sector audiovisual—, la barriada del Campus Audiovisual està canviant a marxes forçades la fesomia de la ciutat. L'horitzó apareix atapeït d'arquitectures que dibuixen un relleu altament accidentat per la barreja d'objectes arquitectònics que semblen caiguts a plom l'un al costat de l'altre sense que ningú ho hagi disposat. Però res més lluny de la realitat, és una harmonia premeditada que respon expressament a la voluntat de passar per alt els estàndards urbanístics convencionals de Barcelona.

La cohabitació d'edificis industrials rehabilitats amb altres de nova planta com el de l'empresa Indra o el de Radio Nacional d'Espanya no deixa indiferent. N'és un exemple l'antiga finca de Can Tiana, on s'està aixecant la futura seu de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions, CMT, al costat de les naus industrials de Can Canela, seu actual d'un institut de formació contínua de la Universitat de Barcelona, Institute Life Long Learning IL3, que va ser el primer de ser rehabilitat el 1996, un segle després de la seva construcció, i que va obtenir una menció especial dels Premis Bonaplata de Restauració.

Campus Universitat Pompeu Fabra

El contrast entre el nou i el vell és de tal magnitud que deixa perplex. A tocar, a l'encreuament dels carrers de Tànger i Ciutat de Granada, es troba l'edifici Interface Building, aixecat sobre les restes mortals de l'antiga fàbrica Netol, de la qual s'ha conservat la façana catalogada, encara que completament irrecognoscible. També l'edifici MediaTIC, en construcció, de l'arquitecte Enric Ruiz-Geli, al qual ja se li endevina una més que atrevida silueta conseqüència d'incorporar un sistema "intel·ligent" de regulació tèrmica a la façana a base de coixins plàstics.

De l'antiga fàbrica de Can Framis, probablement una de les més antigues del Poblenou (segon terç del segle XIX), ha nascut l'exposició de pintura contemporània promoguda per la Fundació Vila Casas. L'espai, a part d'oferir un fons permanent de pintura, oferirà exposicions temporals i una àrea taller d'aprenentatge, a part de les visites comentades. L'exterior enjardinat atrau poca concurrència. És una característica de la zona: uns edificis que tenen vida cap endins però no irradien res cap a l'exterior. La façana fòssil amb què l'arquitecte Jordi Badia ha cobert les velles naus amaga sota una mena de crosta calcària qualsevol vestigi de llum i de moviment.

El campus de la Universitat Pompeu Fabra, el Centre de Producció Audiovisual i l'edifici d'oficines del Grup Mediapro, entorn de Ca l'Aranyó és potser el principal nucli d'atracció de persones. Concebut com un gran complex multidisciplinari on hi haurà lloc per a la divulgació, producció i formació del sector audiovisual, i participat per la societat municipal 22@ bcn i el Grup Mediapro, el complex d'oficines, instal·lacions tècniques i sales de lloguer per a la producció audiovisual, juntament amb el desplegament aulàri de la UPF constitueixen un pol urbà de primer ordre. Malauradament poc proveït de mitjans de transport públic i encara insuficientment proveït de serveis urbans, tot i la important inauguració de locals

Edificis de Can Framis, Radio Nacional de España i Indra

de restauració. Unes illes en general no gaire poblades fora dels horaris d'oficines i d'universitat, on costa trobar gent pel carrer. L'espai públic ha cedit el protagonisme als interiors. Mentre els finestrals de Ca l'Aranyó deixen entreveure gent i activitat a la magnífica biblioteca de la Pompeu Fabra, el carrer en canvi resta desert i fred. La dura façana, fosca, sense obertures, dels estudis Mediapro al carrer Llacuna fan inútil l'ampla vorera que condueix fins a la Diagonal perquè no convida a passejar.

Edifici sense activitat a la planta baixa. És un error massa freqüent en aquesta zona: edificis que no es relacionen amb el carrer amb planta baixa cega. El resultat és la desertificació de l'entorn.

No tot són equipaments al Campus Audiovisual. Seguint el criteri del 22@, el qual pretén apostar per nous motors econòmics per a la ciutat i combinar-los amb l'habitatge i les activitats pròpiament urbanes, hi ha dos edificis d'habitatge social de nova construcció, que es troben ja habitats. Es tracta dels veïns de la futura plaça de Dolors Piera, amb 52 pisos de lloguer, una part dels quals correspon a reallotjaments. Just al davant trobem l'edifici de Sancho

d'Àvila 119: una torre d'onze alçades, grisa i blanca, amb 88 pisos de compra. No és gaire habitatge tot i que se suma a les comunitats ja existents molt disperses per aquesta zona. Les persones i la vida al carrer és el que més es troba a faltar, segurament per una concepció urbana que ha magnificat l'arquitectura, s'ha sotmès al dictat del capital immobiliari i no ha pensat prou en la gent.

Lorena Andino i Salvador Clarós

Interface Building, antiga fàbrica Netol i Can Canela en segon pla

L'Ajuntament prescindeix de dos educadors de carrer al Poblenou

El districte de Sant Martí rescindirà el contracte a dos educadors de carrer a partir de gener de 2010. La normativa estableix un educador de carrer per cada 20.000 habitants, i al Poblenou, amb prop de 70.000 habitants, només n'hi ha dos, molt per sota de la ràtio establerta, i ara no en quedarà cap. Davant d'aquest fet, que considerem molt greu, l'AV del Poblenou i el col·lectiu Apropem-nos han adreçat una carta als responsables, que reproduïm a continuació:

Des de fa aproximadament dos anys, al barri del Poblenou tenim dos educadors de carrer, compartits amb el Clot, que treballen bàsicament amb jovent amb problemàtica social i d'arrelament. La necessitat va sorgir per la conflictivitat que generaven. En tot aquest temps s'ha pogut comprovar, malgrat les dificultats, els avenços aconseguits i l'acompanyament que s'ha fet d'aquests nois i noies. Des de l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou, i també des d'Apropem-nos, sempre hem defensat la prioritat de mesures de prevenció dels conflictes davant de l'actuació de la policia, deixant aquesta com a últim recurs. També hem reiterat, en més d'una ocasió, la manca de recursos que per a prevenció es destinen: per a tot el districte de Sant Martí hi ha quatre educadors de carrer, i precisament són els dos que es volen suprimir els que tenen l'encàrrec de fer treball comunitari.

Per això la nostra sorpresa i a la vegada indignació quan els mateixos educadors ens informen que se'ls ha comunicat la rescissió del seu contracte el proper més de desembre perquè el programa APC ("A partir del carrer"), dins el qual treballen, deixarà de rebre suport econòmic per part del Districte, fet que ens ha estat confirmat per la directora de Serveis a les Persones del Districte i la directora territorial de Serveis Socials. Com a entitats en què

educadors de carrer

el foment de la convivència és un eix fonamental de la nostra actuació, considerem inacceptable aquesta decisió i demanem que sigui retirada. En aquests moments aquestes dues persones estan portant a terme programes d'actuació dins d'Apropem-nos i els Serveis Socials, que de no ser-hi quedarien afectats seriosament.

En el supòsit que hi hagi una qüestió de competències entre diferents departaments, demanem que la burocràcia no sigui obstacle per a la seva continuïtat, i en qualsevol cas, la d'ells com a persones, perquè el treball fet no es pot invalidar ni començar de nou.

Esperem que atenguin aquesta demanda i hi donin una resposta urgent.

AVPN

Nou grup de consum ecològic: LA UNIÓ DE POBLENOU

Som un grup de poblenovins i poblenovines que l'estiu de 2006 vam començar un projecte de consum alimentari ecològic. Un amic va prendre la decisió de deixar la ciutat i anar a viure a la Datzira, una comunitat rural on estaven fent un projecte molt interessant: remodelar una masia i cultivar un hort sense insecticides, és a dir, fent agricultura ecològica. Ens va comentar que li agradaria portar les verdures que cultivava i que ja venia a altres pobles i ciutat al Poblenou. Així va començar a funcionar el projecte de consum ecològic de productes d'horta.

Vam utilitzar la parròquia com a lloc on recollir les cistelles i cada setmana ens duen una cistella bàsica amb els productes del temps. Això ens va ajudar a prendre consciència que no sempre podem menjar el que volem: les cistelles a l'hivern potser eren molt monòtones (enciam, pastanaga, patata, ceba, escarola, porros, alls, col), però a la primavera i sobretot a l'estiu es produïa un esclat alimentari (tomàquets, carbassons) amb més productes. De resultes de fer el repartiment a la parròquia es va crear un caliu interessant, i el grup va anar creixent entre familiars i amics fins a ser de deu a quinze unitats familiars. Vam conèixer nova gent, alguns marxaven i altres començaven, de manera que era molt dinàmic.

Els pagesos de la Datzira ens han convidat diverses vegades a visitar-los i cada cop ha estat una experiència molt enriquidora: poder conèixer un altre model de vida més arrelat a la terra i amb un projecte alternatiu al darrere, viure en comunitat tot reconstruint la masia.

El curs passat vam aconseguir uns baixos d'un immoble ocupat al Poblenou per poder deixar les verdures i va entrar al grup molta gent nova. Aquest curs seguim amb la Datzira i ens estem plantejant de crear una AMAP (Associació per al Manteniment de l'Agricultura Pàgesa), un model on productors i consumidors aprenen els uns dels altres, comproment-se en la producció i compartint riscos col·lectivament. Volem anar més enllà del consum ecològic corresponsabilitzant-nos amb els pagesos i dignificant el seu treball.

Actualment som uns catorze cistellaires i volem incrementar el número de consumidors per poder tirar endavant el nou projecte que estem iniciant. Si hi estàs interessat/ada ens trobaràs cada dijous a les 20:30 h al CSOA La Teixidora (Marià Aguiló, 33).

cooperativaunion@gmail.com
http://verdurita.wordpress.com/

40 anys d'acció veïnal

De l'hotel Vela a Diagonal Mar, el litoral barceloní de principis del segle XXI no dista gaire del projecte especulatiu de nova Copacabana que --en aliança entre el gran capital, la burgesia catalana i el poder polític franquista-- el Pla de la Ribera va dissenyar a finals dels anys 60 del segle XX. Aquell pla va ser aturat a principis de la dècada de 1970 per una frontal oposició ciutadana, especialment a la Barceloneta i el Poblenou, en el que es pot considerar la primera gran victòria del moviment veïnal de Barcelona.

És cert que aquella victòria podria ser qualificada de més o menys efímera atès que, 40 anys després, la ciutat que mira al mar no deixa de ser el que Pasqual Maragall reconeix així, sense embuts, a les seves memòries: «La continuació de la planificació urbanística de l'ambiciós Pla de la Ribera, que en bona part aplicaríem arran dels Jocs Olímpics del 1992.» Però també és cert que la lluita veïnal contra el Pla de la Ribera va precipitar la fi del porciolisme i va obrir moltes perspectives en favor de la construcció de la ciutat democràtica.

Una d'aquestes perspectives és la recuperació de les platges i l'obertura de la ciutat al mar, que Manuel Vázquez Montalbán considerava «l'única conquesta real d'esquerres de Barcelona». Una conquesta que, sense menystenir el que hi han tingut a veure l'Ajuntament democràtic i operacions urbanístiques associades als Jocs Olímpics de 1992 o el Fòrum 2004, cal reivindicar com a pròpia del moviment veïnal. Aquesta és, de fet, una de les moltes victòries ciutadanes que reivindica l'exposició Barcelona-Madrid. 40 anys d'acció veïnal, que les federacions veïnals de Barcelona (FAVB) i Madrid (FRAVM) han organitzat i que, abans de ser itinerant pels districtes, es pot veure gratuïtament fins a l'1 de febrer a la capella de Santa Àgata del Museu d'Història de Barcelona (plaça del Rei, s/n) i, des de casa, a la web www.memoriaveinal.org.

El punt 91 de l'exposició (i de la web i del monogràfic de la revista Carrer que acompanya aquest treball de recuperació de la memòria democràtica veïnal) recorda com el 1974 l'Associació de Veïns

Cartell de la exposició

del Poblenou i la revista Quatre Cantons van iniciar la lluita per recuperar una Mar Bella que aleshores era més abocador que platja. Es recorda també com el 1987 la Coordinadora d'Entitats del Poblenou, amb la campanya Volem ser consultats i un divertit cartell reivindicatiu de Puyal, va forçar l'Ajuntament a soterrar el cinturó litoral per evitar que se seguís separant el barri de la platja com ja havia passat amb les vies del tren.

Documentat per escrit i amb fotografies i cartells, el relat d'aquesta victòria veïnal, de mitja dotzena més al Poblenou (Wad Ras, La Flor de Maig, Can Felipa, Can Saladrigas, Ca l'Aranyó, Can Ricart...) i d'un conjunt de 100 a tot Barcelona (i de 80 a Madrid) configuren el nucli d'una exposició que, amb un format innovador, vol posar de relleu que la ciutat democràtica realment existent i la Barcelona dels barris han estat en bona part forjades durant els últims 40 anys gràcies a una infinitat de lluites veïnals.

Hi ha hagut derrotes, i fins i tot les victòries ciutadanes, concretes i tangibles, no han estat sempre absolutes (el cas de Can Ricart n'és un exemple clar). Però convé reivindicar la memòria del moviment veïnal, massa sovint ignorat o menystingut, i la capacitat de transformar la realitat a

partir del treball i la lluita col·lectiva. El nostre barri, la nostra ciutat, de ben segur que no són com molts els van somniar durant la transició ni segurament com molta gent més jove els voldrien. Però el nostre barri, la nostra ciutat, serien sens dubte pitjors sense l'acció veïnal. La que ha permès recuperar la platja, aconseguir l'Institut Icària, la piscina i el centre cívic de Can Felipa, el casal d'avis i la biblioteca de Can Saladrigas... i un centenar llarg de victòries ciutadanes visibles sobre el mapa de la ciutat i recuperades per l'exposició Barcelona-Madrid. 40 anys d'acció veïnal i la web www.memoriaveinal.org. No us les perdeu, perquè són vostres!

Marc Andreu

Reivindicació de les platges de la Mar Bella, l'any 1974. La fotografia és de Pepe Encinas.

Poblenou
és el darrer reducte de la ciutat
a on no hi ha àrea verda

Vols que hi hagi Àrea verda d'aparcament?

LES ENTITATS DEL POBLENOU HAN SOL·LICITAT AL REGIDOR DEL DISTRICTE L'ELABORACIÓ D'UN ESTUDI DE VIABILITAT PER IMPLANTAR L'ÀREA VERDA AL BARRI

c. Fluvià, 122

c. Pamplona, 112

c. Bolívia, 67

Perspectives corresponents a l'avantprojecte guanyador del concurs d'avantprojectes per la redacció del projecte definitiu.

un projecte
de qualitat
fet realitat.

H A B I T A T G E S   P R O T E G I T S   A L   P O B L E N O U